

Op 5 september 2018 zijn bij de Raadsgriffie vragen binnen gekomen van de PVV fractie gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van Jan Willem Elferink van de PVV fractie inzake: Poolse arbeidsmigranten plegen massaal uitkeringsfraude

Vanavond in Nieuwsuur een reportage over Polen die massaal de boel belazeren en onterecht een WW-uitkering ontvangen. In het verlengde hiervan hebben wij vragen over bijstandsuitkeringen van Polen die hier in Enschede staan ingeschreven. Het is bekend dat in onze gemeente veel Polen werkzaam zijn. We willen weten of er door Polen ook met bijstand kan worden gefraudeerd binnen de gemeente Enschede. Verder hebben we vragen over eventuele fraude met WW-uitkeringen.

Vraag 1a: Hoeveel Polen staan hier op een adres ingeschreven?

Antwoord: Op 1 januari 2018 staan 417 personen in Enschede ingeschreven met uitsluitend de Poolse nationaliteit. Sinds 2016 worden geen tweede of derde nationaliteit meer geregistreerd. (Bron: Kennispunt Enschede en vrij opvraagbaar bij het Centraal Bureau voor de Statistiek)

Vraag 1b: En hoeveel daarvan wonen in een sociale huurwoning?

Antwoord: Wij mogen en leggen dit niet vast in onze systemen.

Vraag 2a: Hoeveel Polen in Enschede ontvangen een bijstandsuitkering?

Antwoord: Op de peildatum 3 september 2018 hebben 22 personen met de Poolse nationaliteit een bijstandsuitkering (P-wet uitkering)

Vraag 2b: Kan het voorkomen dat meerdere Polen op 1 adres een bijstandsuitkering ontvangen? Weliswaar aangepast vanwege de kostdelersnorm?

Antwoord: Ja, binnen de Participatiewet is het mogelijk op 1 adres meerdere bijstandsuitkeringen te verstrekken. In Enschede kunnen gezinnen met de Poolse nationaliteit met een bijstandsuitkering op hetzelfde adres wonen.

Vraag 2c: Maken Polen gebruik van derden bij het aanvragen van een bijstandsuitkering?

Antwoord: Aanvraag via tussenpersoon is niet mogelijk. Aanvragen worden digitaal ingediend met een DigiD. Een DigiD is persoonsgebonden. Daarnaast moet een kopie van een identiteitsbewijs digitaal worden ingeleverd.

Vraag 2d: Worden deze tussenpersonen gecontroleerd op authenticiteit? Op Echtheid?

Antwoord: Wij werken niet met tussenpersonen in de Participatiewet. Wel werken wij met machtigingen. De persoon die een uitkering aanvraagt, moet altijd zelf aanvragen met DigiD en een getekende machtiging inleveren. Op verzoek van de aanvrager mogen wij dan communiceren via de gemachtigde.

Vraag 3a: Wordt er periodiek gecontroleerd of Polen die een bijstandsuitkering ontvangen ook daadwerkelijk in Enschede verblijven?

Antwoord: De Participatiewet gaat uit van het begrip “feitelijk hoofdverblijf” en niet van het adres waar iemand zegt te wonen of ingeschreven staat bij het BRP. In Enschede wordt periodiek gecontroleerd of iemand met een uitkering ook feitelijk het hoofdverblijf heeft op het opgegeven adres. Dit geldt voor alle inwoners met een uitkering dus ook voor inwoners met de Poolse nationaliteit.

Vraag 3b: Kan het voorkomen dat Polen hier een bijstandsuitkering genieten en woonachtig zijn in Polen? Niet op papier maar in de praktijk?

Antwoord: Ja, dit kan, maar dit geldt niet alleen voor Polen. Er wordt echter periodiek op gecontroleerd, zie antwoord op vraag 3a.

Vraag 3c: Wordt er bij bijstandsuitkering ook gecontroleerd of er sprake is van opgebouwd vermogen in Polen, Zo ja hoe controleert U dat?

Antwoord: Bij de aanvraag wordt gekeken naar al het vermogen dat bekend is bij de belastingdienst en naar hetgeen de aanvrager zelf opgeeft. Er wordt gekeken naar het vermogen in buitenland over het hele bestand. Zijn er vermogenssignalen, dan doen wij nader onderzoek in het land van herkomst. Uitsluitend mensen controleren met de Poolse nationaliteit wordt door artikel 1 van de Grondwet niet toegestaan.

Vraag 3d: Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 3c.

Vraag 4a: Is er in het verleden sprake geweest van Polen die ten onrechte een bijstandsuitkering hebben ontvangen?

Antwoord: Er zijn 1879 onderzoeken naar adresfraude in de periode 01-01-2012 tot en met 31-12-2017 in Enschede gedaan. Het aantal onderzoeken in de desbetreffende periode waarbij een cliënt met de Poolse nationaliteit is betrokken: 11. Resultaten van deze 11 onderzoeken zijn: geen wijziging uitkering, geen uitkering toegekend (nieuwe uitkering), toekenning uitkering (nieuwe uitkering), beëindiging bestaande uitkering en aanpassing uitkeringsnorm. Een verdere uitsplitsing mag niet. De aantallen worden dan te klein dat dit herleidbaar kan zijn naar personen. Het college mag geen informatie geven dat naar individuele personen herleidbaar is.

Vraag 4b: Zo ja, hoe vaak is dit gebeurd de afgelopen 10 jaar?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 4a. Wij kunnen niet verder teruggaan in ons systeem dan tot 1-1-2012.

Vraag 5: Hoewel een WW-uitkering een landelijke uitkering is, zal het UWV in specifieke gevallen gebruik maken van de gegevens van de gemeente. Bijvoorbeeld wanneer men fraude vermoedt, dan wel andere informatie wil inwinnen.

Antwoord: Het UWV heeft een raadpleegmogelijkheid in Suwi net. Bij vermoeden van fraude kan het UWV Suwi net raadplegen.

Vraag 6a: Hoeveel Polen ontvangen in Enschede een WW-uitkering?

Antwoord: Deze gegevens heeft de gemeente Enschede niet.

Vraag 6b: Bent u door het bericht over de massale fraude door Polen gealarmeerd en gaat u samen met het UWV, onderzoeken of deze fraude ook binnen onze gemeente plaatsvindt?

Antwoord: Momenteel hebben 22 personen in Enschede een bijstandsuitkering. Zie antwoord op vraag 2a. Controle op adresfraude doen wij al. Er is geen aanleiding om dit nu anders doen.

Vraag 6c: Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 6b.

Enschede, 9 oktober 2018

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit

dr. G.O. van Veldhuizen